

Leszek Grabowski

**Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca
przeszłość. Część LXXIII.**

**Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie,
Zwierzyniec, Bielany, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów,
Podgórze, Płaszów Wola Duchacka, Prokocim, Piaski
Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Grzegórzki, Olsza,
Bieńczyce, Batowice.**

Kraków 2017

Leszek Grabowski

**Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca
przeszłość. Część LXXIII.**

**Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwsie Zwierzynieckie,
Zwierzyniec, Bielany, Dębniki, Zakrzówek, Ludwinów,
Podgórze, Płaszów Wola Duchacka, Prokocim, Piaski
Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Grzegórzki, Olsza,
Bieńczyce, Batowice.**

Kraków 01.07.2017

**Na prawach rękopisu
© Copyright by Leszek Grabowski
Kraków 2017**

Spis Treści

0. Wstęp	4 - 7
I. Nowy Świat	8 - 9
II. Czarna Wieś	10 - 15
III. Półwie Zwierzynieckie	16 - 17
IV. Zwierzyniec	18 - 38
V. Bielany	39 - 39
VI. Dębny	40 - 43
VII. Zakrzówek	44 - 59
VIII. Ludwinów	60 - 63
IX. Podgórze	64 - 64
X. Płaszów	65 - 65
XI. Wola Duchacka	66 - 67
XII. Prokocim	68 - 73
XIII. Piaski Wielkie	74 - 75
XIV. Rząka	76 - 79
XIII. Krzyszkowice	80 - 80
XVI. Grzegórzki	81 - 85
XVII. Olsza	86 - 87
XVIII. Bieńczyce	88 - 89
XIX. Batowice	90-102
Załącznik. Moje opracowania dostępne w zasobach MBC i artykuły opublikowane na łamach Głosu Wielickiego	103-120

Fot. nr 1. Na Kopcu Piłsudskiego

0. Wstęp

Zdjęcia do LXXIII (73) części z cyklu: „Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość” powstały na wiosnę 2017 roku i przedstawiają głównie relikty dawnej zabudowy podmiejskiej, jakie jeszcze zostały po burzy budowlanej ostatnich dwóch dekad, a także zachodzące na dawnych przedmieściach przemiany, również urbanistyczne i krajobrazowe.

W rozdziale I (fot. nr: 2-5) znów zaglądam do Kossakówki, matecznika słynnego rodu krakowskich malarzy i przedstawicieli różnych gałęzi literatury, gdzie po długim okresie rodzinnych waśni, co skutkowało popadaniem tego dworku w ruinę, wreszcie trwają prace renowacyjne i jest ogromna szansa na powstanie w tym miejscu rodzinnego muzeum, co byłoby wielką atrakcją kulturalną i turystyczną nawet w wymiarze europejskim.

W rozdziale II zamieściłem kilka migawek z terenu Czarnej Wsi, gdzie w miejscu wysokiego budynku Petroinformu, który został wyburzony po ledwie półwieczu istnienia, na skraju parku Jordana powstaje krzywy gmach, typowy „szklany dom” naszych czasów (fot. nr: 6-7).

Na terenie przedwojennego kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Cichym Kąciku przyglądam się smutnym widokom całkowitego jego zniszczenia (fot. nr: 8-17). Na skutek świadomej karuzeli decyzyjnej, która pociągnęła za sobą piramidę zmian stosunków własnościowych na tym miejskim w końcu terenie, w czym mieli swój udział: politycy, urzędnicy UMK i radni, ale nie tylko, na przedpolu dawnego stadionu lekkoatletycznego powstaje sześciopiętrowe gmaszysko APARTHOTELU, co dla ludzi mego pokolenia, a także żyjących jeszcze przedstawicieli generacji naszych ojców, jest niewyobrażalnym wręcz aktem dewastacji dorobku i idei naszych przodków, którym przeciwieństwie do współczesnych polityków przyświecały szczytne i szlachetne cele. Nie tylko w moim przekonaniu jest to największy skandal, by użyć tylko tak łagodnego stwierdzenia, XXI wieku w Krakowie. Czy pozostanie on bez echa?

Teren dawnych basenów został całkowicie splantowany i wyrównany, ale tutaj za sprawą Comarchu ma przynajmniej powstać nowy kompleks sportowo-rekreacyjny, choć rozpoczęcie tej inwestycji przeciąga się już wiele lat i ten teren, przekazany kiedyś w wieczyste użytkowanie Cracovii, tak na dobrą sprawę już dawno powinien zostać temu inwestorowi odebrany, o termin oddania nowego kompleksu minął w roku 2014.

Trudno było doczekać się lepszego finału odnośnie przyszłości opustoszałego od lat gmachu dawnego Hotelu Cracovia niż przejęcie go przez krakowski oddział Muzeum Narodowego, czyli wykupienie go przez Skarb Państwa, konkretnie Ministerstwo Kultury. Doprawdy trudno sobie wyobrazić, co tu mogło wymodlić ECHO, ciesząca się w Krakowie złą sławą kielecka firma deweloperska, która wcześniej ten niezwykle popularny wśród generacji mojego pokolenia budynek nabyła.

Niestety agresywne reklamy nie omijają też terenu Błoń i ogromne banery zamieszczone przy ogrodzeniach stadionów: Zwierzynieckiego i Juvenii, degradują piękne krajobrazy roztaczające się z Błoń w stronę Kopca Kościuszki i Sikornika. Nawet na Błoniach, na łonie natury, człek musi się czuć jak w wielkim hipermarkecie. Zdjęcia z terenu Półwsia Zwierzynieckiego (fot. nr: 18-21) zamieściłem w rozdziale III.

Po roku przerwy znów dokonałem przegląd stanu zachowania obiektów dawnej zabudowy historycznej kiedyś wsi o nazwie Zwierzyniec (rozdział IV – fot. nr: 22-59) i w tym celu wykonałem spacerowe kółko, które brało początek od salwatorskiej pętli tramwajowej i ulicy św. Bronisławy, a dalej biegło poprzez Aleję Waszyngtona, ulice: Maleckiego i Hofmana, by po pokonaniu ulicy Królowej Jadwigi zamknąć obwód na jej początku. Niestety na tej ostatniej ulicy, będącej sercem dawnego Zwierzynca, w kolejce do unicestwienia ustawiło się kilka kolejnych, cennych pod względem architektonicznym chałup i murowanych domów podmiejskich, które jakimś dziwnym trafem nie zostały wpisane do rejestru zabytków. Są to domy pod nr: 127, 116, 57, 43, 31 i 24. W ich miejsce powstaje luźna, niczym nieograniczona współczesna zabudowa, która jest wyrazem rewii mody i bogactwa naszych czasów.

W rozdziale V (fot. nr 60-61) na moment zaglądam na Ostrą Górę w Lesie Wolskim, gdzie w dobrym stanie stoi sobie schron amunicyjny baterii FB 36 z czasów Twierdzy Kraków.

Rozdział VI to krótki spacer przez Dębniki (fot. nr: 62-69) ulicami: Konopnickiej, Barską i Kilińskiego, gdzie w sporych fragmentach dobrze zachował się galicyjski klimat tej podkrakowskiej kiedyś wsi, która została włączona w obręb miasta w roku 1910, gdy powstawał Wielki Kraków. Ich zabudowa jeszcze dziś dobrze oddaje dawny wygląd prowincjonalnych, galicyjskich miasteczek.

W rozdziale VII wędruję z kolei po sąsiednim Zakrzówku (fot. nr: 70-101), by obserwować zmiany zachodzące w obrębie Ronda Grunwaldzkiego i wzdłuż ulic: Barskiej, Twardowskiego, Mieszczańskiej, księdza Pawlickiego, gen. Zielińskiego, Zielnej, czy św. Jacka. Z dawnej zabudowy Zakrzówka zostało praktycznie ledwie kilka reliktyw i jego dawny wygląd trudno już dziś sobie wyobrazić.

Szybko rozbudowuje się Ludwinów na dawnych terenach zajmowanych przez stadion piłkarski RKS Garbarnia, a więc na styku dzisiejszych ulic: Konopnickiej i Barskiej (rozdział VIII - fot. nr: 102-109), gdzie jeszcze trwa dawny Hotel Forum, ale trudno dziś jednoznacznie wyrokować, jaki czeka go los (dziś jest wielkim banerem reklamowym).

Stary, ludwinowski sad, który przylegał do fragmentu ulicy Barskiej w sąsiedztwie współczesnego Hotelu Hilton Garden Inn, został ostatecznie wycięty, by uwolnić nowe tereny pod zabudowę „szklanych domów”, ale na szczęście nie została zniszczona związana z nim od prawie 150 lat zabytkowa figurka Matki Boskiej, fundacja zduna Karola Morawy z II połowy XIX wieku, która została przeniesiona na skraj ruchliwej ulicy Konopnickiej. W ten sposób odszedł bezpowrotnie być może ostatni skrawek Ludwinowa, który przypominał nam o jego dawnym, rolniczym wyglądzie (fot. nr: 107-109).

Rozdział IX (fot. nr: 110-111) to krótki wypad na skraj Podgórza, na teren budowy kolejnego blokowiska przy ulicy Wielickiej, który powstaje w niecce dawnego kamieniołomu miejskiego przy wylocie ulicy Jerozolimskiej, gdzie w czasie II wojny światowej katorżniczo pracowali więźniowie z pobliskiego obozu koncentracyjnego KL Płaszów. Jak widać dla krakowskich deweloperów nie ma żadnych świętości, podobnie jak dla radnych czy urzędników miejskich zezwalających na zabudowywanie takich przestrzeni, zalanych krwią, potem i łzami ludzi przymusowo zaciągniętych tu do pracy w nieludzkich warunkach, które dla wrażliwego na historię społeczeństwa powinny stanowić miejsca pamięci narodowej.

Wokół płaszowskich Bagrów został wreszcie utworzony Park Bagry Wielkie, a więc teren chroniony przed zabudową, ale stało się to kilka lat za późno, gdyż wiele działek przylegających do tego pięknego zbiornika wodnego, ulubionego miejsca rekreacyjnego dla mieszkańców południowego fragmentu Krakowa, zdążyło już zostać w tym czasie „wydartych” pod zabudowę, jak choćby łąka na styku ulic: Bagrowej i Koziej (rozdział X – fot. nr: 112-113). Cieszymy się jednak z tego co pozostało, bo teren ten znajduje się obecnie pod przykłądną opieką ZZM.

Kilka zdjęć z terenu Parku Duchackiego, którego adaptacja na cele kulturalno-wypoczynkowe jakoś nie może ruszyć z miejsca od roku 2014, kiedy został formalnie utworzony, zawiera rozdział XI (fot. nr: 114-117).

Dziesięć migawek ze starego Prokocimia zmieściłem w rozdziale XII (fot. nr: 118-127). Trwa tu rozbudowa dwóch blokowisk: na ulicy Górników (nr: 68-70) przy pętli tramwajowej, co dzieje się z uszczerbkiem dla dawnej alei dojazdowej do majątku Wodzickich-Jerzmanowskich oraz wzdłuż ulicy Polonijnej, na terenie dawnych zakładów produkujących zabawki. Wątpliwej to urody filary nowej „bramy wielickiej”.

Na pograniczu Piasków Wielkich i Rżaki, na obszarze wokół ulic: Obronnej, Mokrej, Czajnej, Przewiewnej, Kostaneckiego i Słona Woda, trwa rozbudowa dzielnicy willowej, a akcji budowlanej towarzyszy ostatnio masowe wycinanie drzew, również starych okazów, do czego „ożywczym” impulsem stała się niesławnej pamięci Ustawa min. Szyszki z początku 2017 roku. Efekty tej wycinki, może nawet rzezi, której przyglądałem się od lutego tego roku (dokumentacja jest dostępna w części XL z cyklu „Krakowskie panoramy i widoki”, obejmującej okres zimy 2017 – patrz wykaz publikacji na końcu opracowania) starałem się też ukazać w rozdziałach: XIII (fot. nr: 130-133) oraz XIV (fot. nr: 134-141).

Systematycznie rozszerza się niska zabudowa Chabrowego Wzgórza w wielickich Krzyszkowicach, która wkracza już na puste dotąd tereny rozciągające na pograniczu z krzyszkowickim lasem i podąża w kierunku ulicy Modrzewiowej (rozdział XV - fot. nr: 142-143). Odludny kiedyś teren rolniczy, oaza ciszy i spokoju, szybko przekształca się w wielką sypialnię.

W poszukiwaniu podmiejskich klimatów dawnych Grzegórzek, których intensywna zabudowa przypadła na czasy galicyjskie: od końca XIX wieku po I wojnę światową i charakteryzowała się głównie niskimi domami: parterowymi i jednopiętrowymi, przemierzyłem ich fragment w obrębie ulic: Grzegórzeckiej, Chodkiewicza, Prochowej, Pola i Daszyńskiego (rozdział XVI – fot. nr: 144-153).

Cztery migawki z okolic Ronda Mogilskiego, gdzie po dekadach zastoju wreszcie coś się dzieje ze słynnym „szkieletorem”, który ostatecznie nie zostanie jednak wyburzony, choć i takie decyzje już zapadały, zamieściłem w rozdziale XVII (fot. nr: 154-157).

Przy okazji krótkiego pobytu w Bieńczycach przyjrzałem się podmiejskiemu domu wielorodzinnemu z ulicy Fatimskiej 21, który nadal trwa w swym oryginalnym kształcie z przełomu lat 20/30 XX wieku i nadal posiada oryginalne okna (rozdział XVIII - fot. nr: 158-161).

I na końcu, w rozdziale XIX, zamieściłem efekty penetracji artyleryjskiego fortu nr 48 – „Batowice” (został on wybudowany w latach 1883-85 i zmodernizowany w roku 1910), którego przedpole zostało wręcz wzorcowo przystosowane do potrzeb parkowych. Tak właśnie wykorzystanie naturalnych terenów zielonych przy fortach propagował kilka dekad temu prof. Janusz Bogdanowski, a ucieleśnieniem tych idei była bestsellerowa książka: „Warownie i zieleń Twierdzy Kraków”, wydana przez Wydawnictwo Literackie, ale jego nowatorskie koncepcje nie trafiły wówczas na podatny grunt. Sam fort został wpisany do rejestru zabytków, z czego niestety nic nie wynika, bo w praktyce nie podlega on żadnej ochronie, a jego wnętrze jest polem działalności miejscowych chuliganów, których „malowidła” zajmują wszystkie rozległe jego pomieszczenia, co starałem się w jakiejś części ukazać (fot. nr: 163-187). Można zadać pytanie: po co stwarzać iluzję ochrony zabytku, skoro gospodarz (UMK Kraków) w żaden sposób go nie strzeże, choć formalnie jest on do tego prawnie zobowiązany? Czy koszt ochrony takich obiektów przekracza możliwości finansowe miasta?

Nie jest to niestety jedyny w Krakowie przykład braku wrażliwości władz na zabytki Twierdzy Kraków, bo m.in. w jeszcze gorszym stanie znajduje się np. podobny fort nr 50 – „Prokocim”. W wielu przypadkach tereny zielone otaczające forty, stanowiące potencjalne parki, a więc zielone płuca potwornie zanieczyszczonego miasta, nie są niestety chronione miejscowymi PZP i stają się łatwym łupem dla deweloperów. Tylko w nielicznych przypadkach udaje się „wydzierać” te obszary na przeznaczenie rekreacyjne, bo wygrywa „kasa”, czyli deweloperska siła przebicia i lokalne układy, m.in. w radach dzielnicy. Obrońcy zabytków Twierdzy Kraków, unikalnego zespołu obiektów obronnych na skalę europejską i otaczającej je przyrody, są coraz liczniejsi i coraz bardziej aktywni, więc jest nadzieja, że te zdewastowane obiekty, bo pozbawione elementarnej ochrony oraz niezabudowane jeszcze tereny zielone na ich zapleczu uda się w najbliższej przyszłości skutecznie ratować i tworzyć z nich atrakcje turystyczne, jak to się już stało z kilkoma fortami, które udało się już przykładowo zagospodarować. Ciekawe, jak zabytki Twierdzy będą wyglądały za dziesięć lat? Czy proces ich odnowy i rewitalizacji nabierze tempa? Zadania finansowe z pewnością są ogromne, ale Twierdza Kraków to prawdziwa perełka na mapie Europy i fundusze europejskie z pewnością jej nie ominą.

Zapraszam do przejrzenia kolejnego albumu z tej serii, gdzie w miarę szczegółowe opisy staram się też zamieszczać bezpośrednio pod prezentowanymi zdjęciami.

I. Nowy Świat

Fot. nr 2 (2-5). W Kossakówce wreszcie coś drgnęło. Trwa jej remont.

Fot. nr 3.

Fot. nr 4.

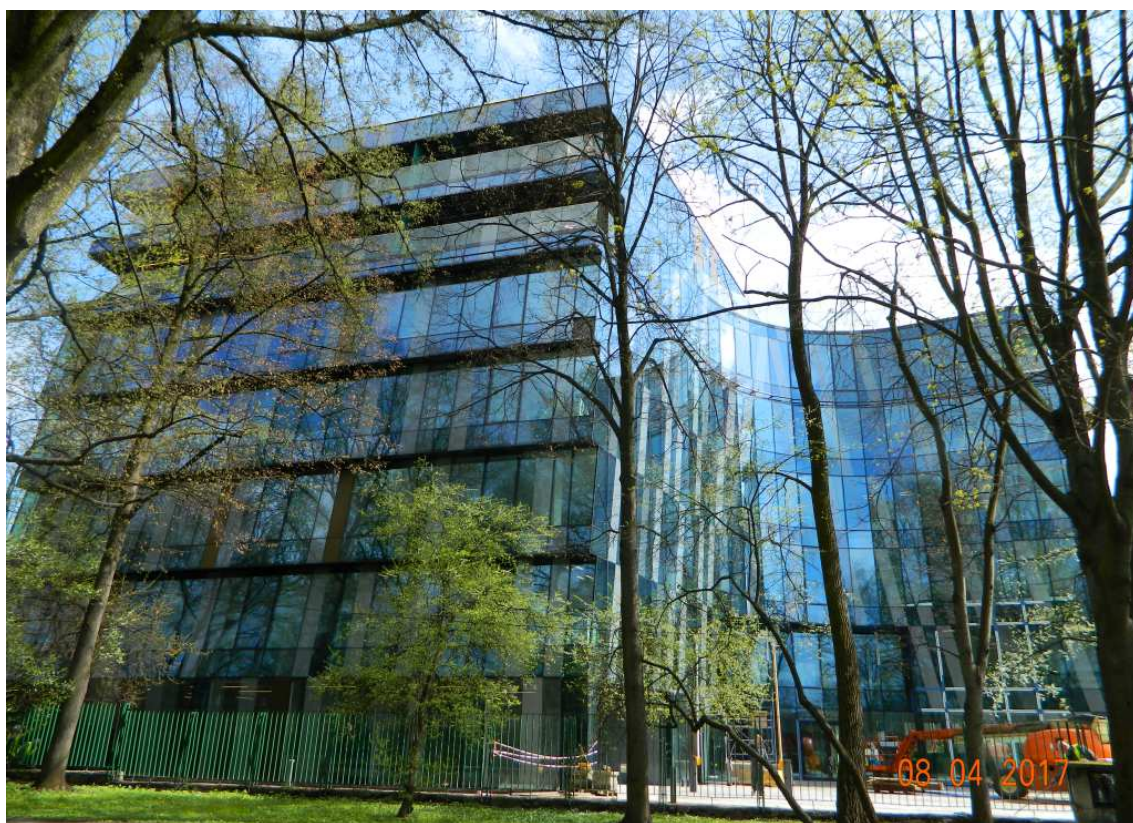

Fot. nr 5.

II. Czarna Wieś

Fot. nr 6 (6-7). Krzywy dom, który powstaje w miejscu gmachu Petroinformu, przybiera realne kształty.

Fot. nr 7.

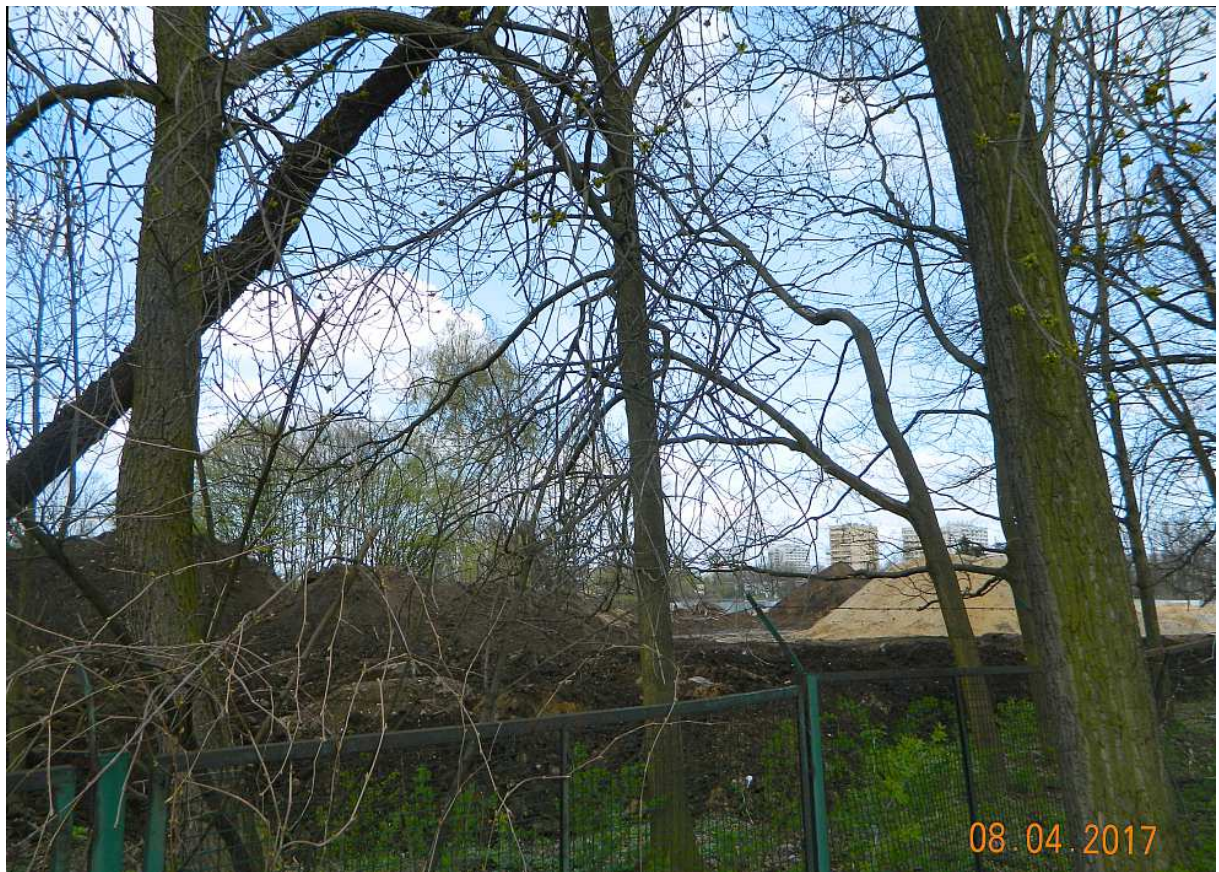
Fot. nr 8 (8-10). W najbliższym czasie w wyglądzie tego pogranicza z Błoniami wiele się zmieni wzdłuż ulicy 3-Maja. Na terenie dawnego kompleksu miejskiego, który przez dekady był wieczystej dzierżawie Cracovii, powstaje sześciopiętrowy APARTHOTEL. Jak to możliwe, że fragment wypieczzonego przez naszych potomków terenu rekreacyjno-sportowego w Cichym Kąciku stanie się betonową pustynią?

Fot. nr 9.

Fot. nr 10.

Fot. nr 11 (11-13). Kilka migawek z placu budowy APARTHOTELU, który powstaje we fragmencie dawnego stadionu lekkoatletycznego Cracovii. Na skutek przekrętów decyzyjnych (trudno przypuszczać, że przypadkowych) na terenie od zawsze i na zawsze przeznaczonym pod rekreację powstaje betonowy moloch.

Fot. nr 12.

Fot. nr 13.

Fot. nr 14. Dawna budka biletowa przy wejściu na stadion lekkoatletyczny, jedna z dwóch, jakie tu istniały.

Fot. nr 15 (15-17). Aktualny, splantowany stan terenu dawnych basenów miejskich (po wojnie w wieczystej dzierżawie Cracovii) w Cichym Kąciku, gdzie mimo zobowiązań inwestora, Comarchu, jakoś nic nie może się wykluć.

Fot. nr 16.

Fot. nr 17.

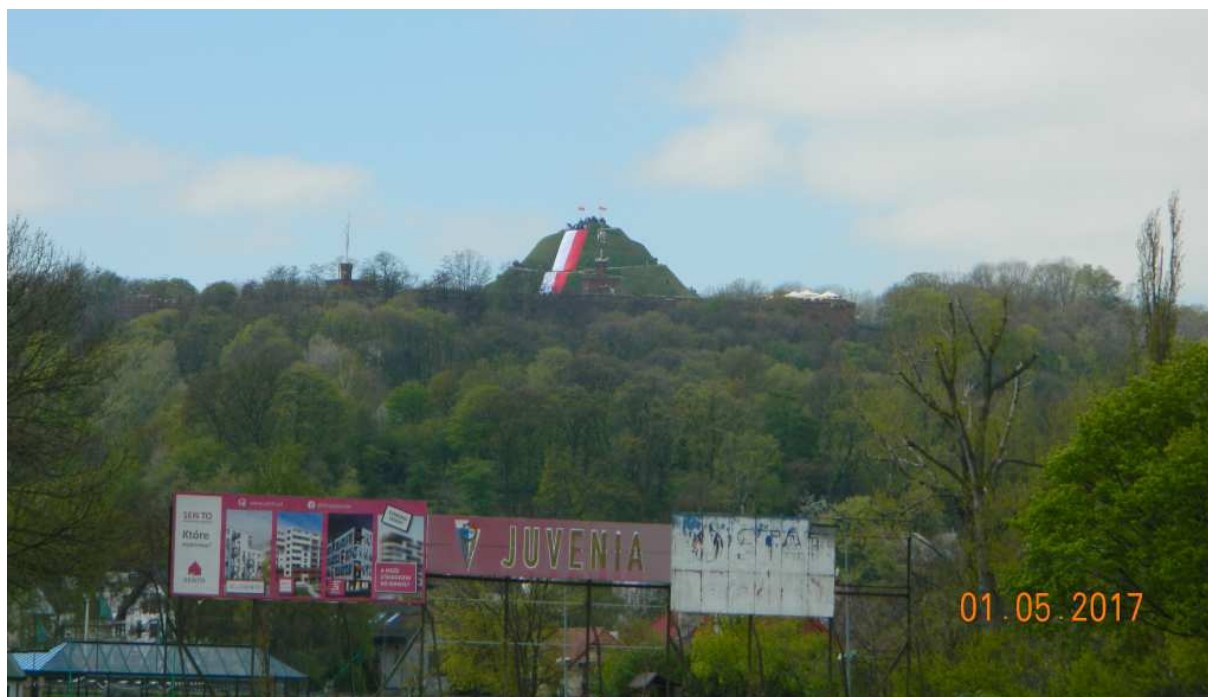
III. Półwsie Zwierzynieckie

Fot. nr 18 (18-19). Dawny Hotel Cracovia. Na szczęście gmachu tego i jej sąsiedztwa nie będzie demolowała deweloperska firma ECHO, rodem z Kielc, bo stanie się on oddziałem Muzeum Narodowego w Krakowie.

Fot. nr 19. Widok z ulicy Kałuży na tylny fragment gmachu.

Fot. nr 20. Agresywne reklamy dotarły też na Błonia, na stadiony Juvenii (na zdjęciu) i Zwierzynieckiego. Jak się ma do tego ochrona krajobrazu?

Fot. nr 21. Trwa zabudowa końcowego fragmentu Alei Focha, gdzie powstaje hala sportowa Comarchu-Cracovii.

IV. Zwierzyniec

Fot. nr 22. Dawny klimat wokół przystani klubu wioślarskiego KKW 29 z ulicy Wioślarskiej 24A. Ale już niebawem w sąsiedztwie będzie przebiegać ruchliwa trasa zwierzyniecka.

Fot. nr 23. Widok spod Mostu Zwierzynieckiego na zabytkową zabudowę Salvatora.

Fot. nr 24. Zespół klasztorny Norbertanek w ujęciu z wylotu ulicy św. Bronisławy.

Fot. nr 25. Ulica św. Bronisławy, w której wyglądzie przez dekady niewiele się zmieniło. Niestety w ostatnich latach na początku ulicy Królowej Jadwigi powstała nowa zabudowa mieszkalna, wryta we wzgórze przy kościele św. Salwatora, która zaburzyła dawny klimat Zwierzyńca (z tego ujęcia jest ona niewidoczna).

Fot. nr 26. Ośmiokątna kaplica św. Małgorzaty, która wg lokalnej tradycji miała powstać w miejscu pogańskiej gontyny (kontyny).

Fot. nr 27 (27-28). Nadal kryjący wiele tajemnic kościół św. Salwatora.

Fot. nr 28.

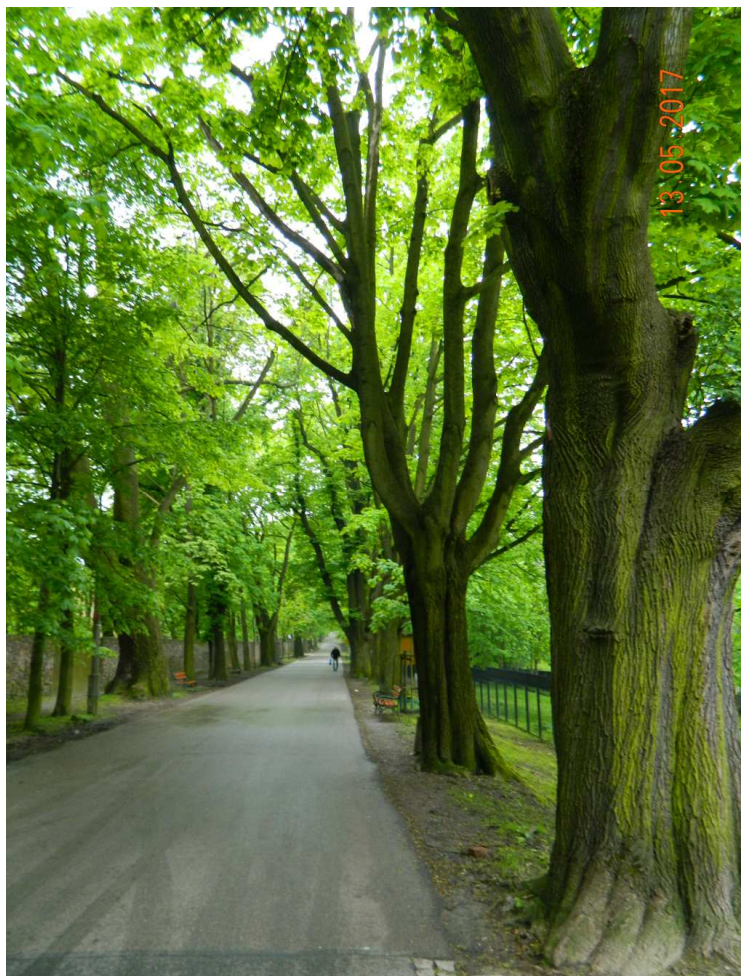
Fot. nr 29 (29-31). Zrekonstruowana kilka dekad temu chatka grabarza, który kiedyś obsługiwał cmentarz przy kościele św. Salwatora.

Fot. nr 30.

Fot. nr 31.

Fot. nr 32. Aleja Waszyngtona, która niezmiennie od dekad stanowi zielony tunel.

Fot. nr 33. Ponad gródkami działkowymi w stronę dawnego masztu nadawczego krakowskiej radiostacji, który powstał w roku 1927 – ujęcie z Alei Waszyngtona.

Fot. nr 34. Rozłożysta wierzba, która przez dekady stoi przy dzisiejszej ulicy Małeckiego.

Fot. nr 35. Ostały fragment zespołu bramnego 3a fortu Kościuszko na końcu ulicy Hofmana (dawniej Spadzistej).

Fot. nr 36. Ostróg i fragment muru strzelniczego, czyli pozostałość po zespole bramnym 3b fortu Kościuszko, zlokalizowanym pośrodku ulicy Hofmana.

Fot. nr 37. Willa Vlastimila Hofmana, słynnego malarza, przy ulicy Hofmana 13.

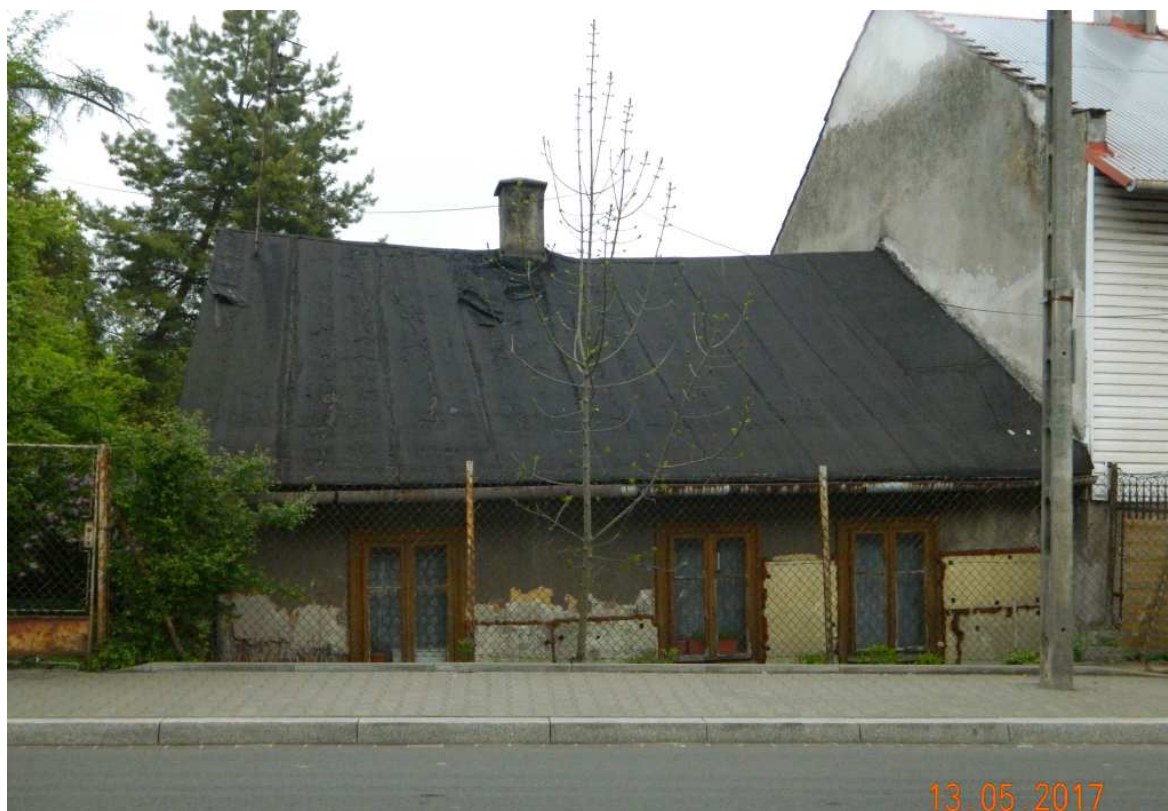
Fot. nr 38(38-38a). Odchodzący w niebyt fragment dawnej zabudowy ul. Hofmana (nr 6).

Fot. nr 38a.

Fot. nr 39 (39-39a). Chatka z ulicy Królowej Jadwigi 127, która mogła powstać nawet w okolicy połowy XIX wieku. Czy przetrwa, czy raczej podzieli los innych chałup i starych domów z ulicy Królowej Jadwigi? Wiekowej Pani Czesi M. ani jej pasa kudłatego psa już nie widać w oknie a ni na ogrodzie.

Fot. nr 39a.

Fot. nr 40. Zarośnięta, jak dawniej, przy brzegach Rudawa powyżej mostu przy ulicy Korzeniowskiego.

Fot. nr 41(41-41b). Jeden z ostatnich reliktów podmiejskiego Zwierzyńca z ul. Emaus 39.

Fot. nr 41a.

Fot. nr 41b.

Fot. nr 42. Ostróg dawnej Bramy Justowskiej przy wylocie ulicy Piastowskiej do Królowej Jadwigi (nr 124a).

Fot. nr 43 (43-44). Drugi z pozostałych jeszcze sielskich relikwów dawnej zabudowy ulicy Królowej Jadwigi spod nr 116.

Fot. nr 44. 116

Fot. nr 45 (45-46). Zwierzyniecka chatka ukryta pośród sadu w początkowym fragmencie Malczewskiego (nr 4), czyli zapamiętany przeze mnie relikw Zwieryńca sprzed pół wieku.

Fot. nr 46.

Fot. nr 47. Efektowna, romantyczna willa z ulicy Królowej Jadwigi 76, która powstała w latach 1905-1912 wg projektu Józefa Wilczyńskiego.

Fot. nr 48. Fragment przedwojennej zabudowy ulicy Królowej Jadwigi o numerach 72-74.

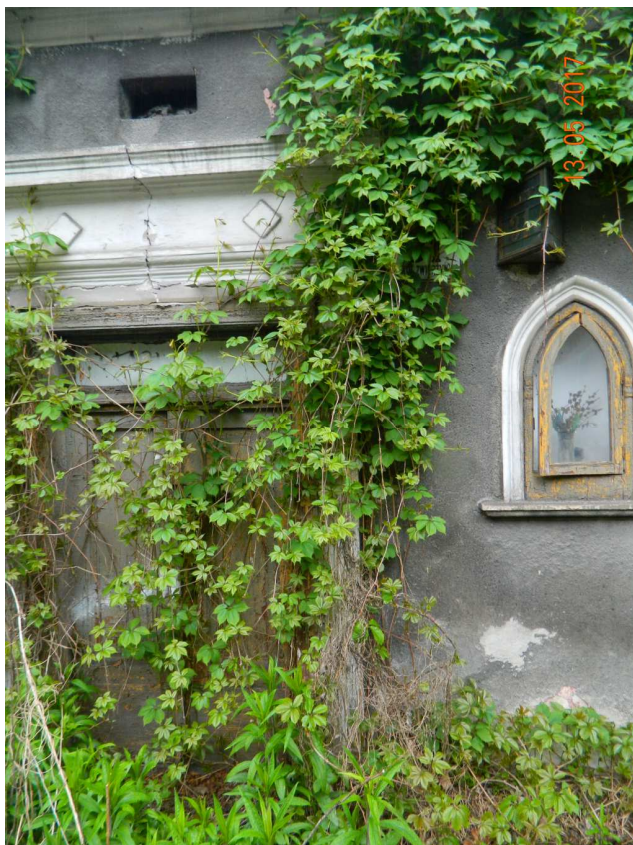
Fot. nr 49. Zamierający, uroczy kiedyś domek z ulicy Królowej Jadwigi 57. Czy nie powinien być wpisany do rejestru zabytków, jak i inne domy z początku XX wieku?

Fot. nr 50. Dawny dom Jana Florczyka, zwierzynieckiego mistrza budowlanego, z ulicy Królowej Jadwigi 43. I on najpewniej niebawem zniknie.

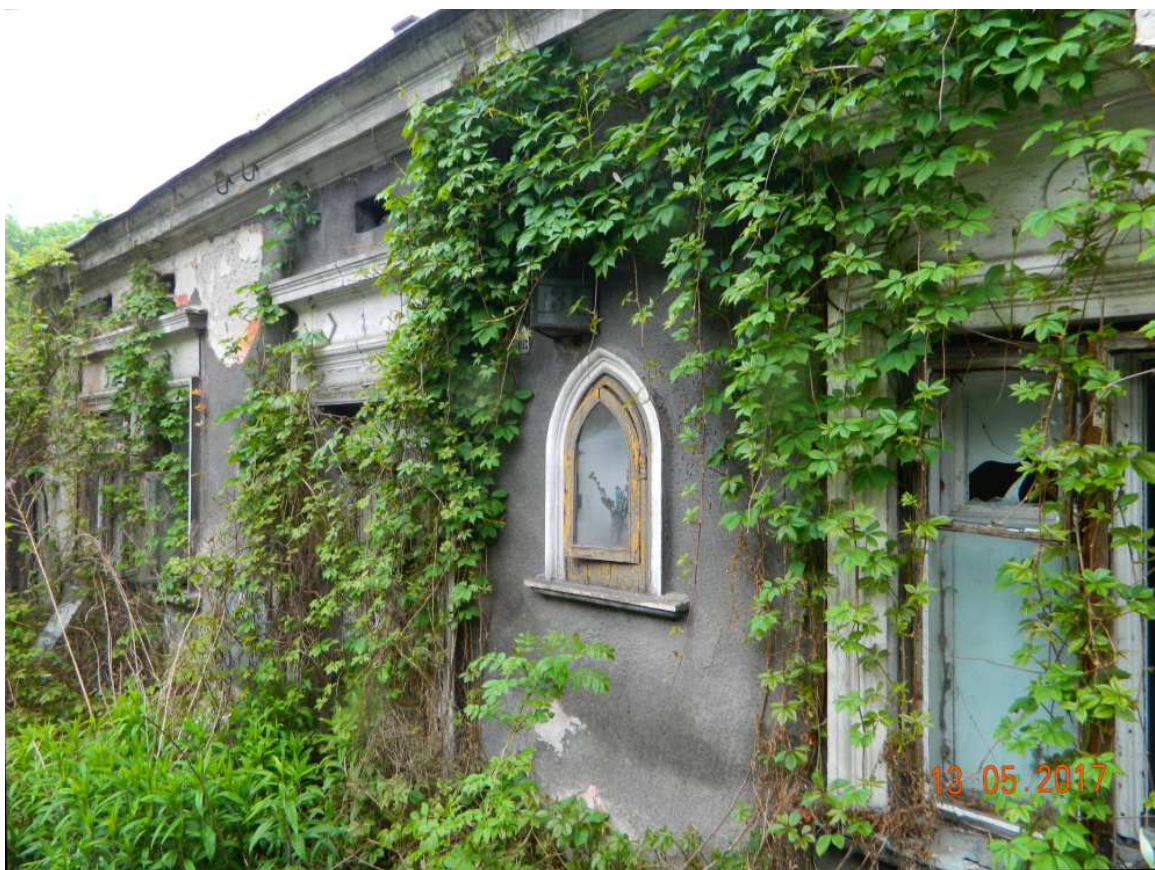
Fot. nr 51 (51-54). Kiedyś tworzył klimat Zwierzyńca, dziś kona na naszych oczach. Podmiejski domek z ulicy Królowej Jadwigi 31 i jego detale.

Fot. nr 52.

Fot. nr 53.

Fot. nr 54.

Fot. nr 55 (55-56). Kolejny relikw dawnej zabudowy ulicy Królowej Jadwigi (nr 24), który zapewne też niebawem zniknie. To przykład klasycystycznej zabudowy z końca XIX wieku

Fot. nr 56.

Fot. nr 57 (57-58). Budynek dawnej parafii kościoła św. Salwatora z ulicy Królowej Jadwigi 20, który powstał około 1800 roku.

Fot. nr 58.

Fot. nr 59. Początkowy wygląd ulicy Królowej Jadwigi, począwszy od nr 4.
Trudno to komentować: komercja po prostu niszczy tradycję.

V. Bielany

Fot. nr 60 (60-61). Schron amunicyjny baterii FB 36 Ostra Góra, który powstał w latach 1914-1915.

Fot. nr 61.

VI. Dębники

Fot. nr 62. Fragment zabudowy ulicy Konopnickiej (nr: 3-11) z końca XIX wieku.

Fot. nr 63. Fragment ulicy Barska o numerach 3-9 z przełomu wieków: XIX i XX.

Fot. nr 64. Fragment ulicy Barskiej od nr 27, pochodzący głównie z końca XIX wieku.

Fot. nr 65. Zabudowa końcowego fragmentu Zduńska od nr 18 w dół, pochodząca głównie z końca XIX i początku XX wieku. Kamienica spod nr 18 z roku 1921.

Fot. nr 66. Willa z ulicy Barskiej 26 wybudowana w I ćwierci XX wieku wg projektu Romana Bandurskiego.

Fot. nr 67(67-69). Początkowy odcinek ul. Kilińskiego z niską zabudową z pocz. XX wieku

Fot. nr 68. Dom z ul. Kilińskiego 13, wybudowany na początku XX wieku– pełny oryginał.

Fot. nr 69. Widok na ulicę Kilińskiego w ujęciu od strony Ronda Grunwaldzkiego.

VII. Zakrzówek

Fot. nr 70 (70-72). Współczesny widok na skrajną część Zakrzówka w sąsiedztwie Ronda Grunwaldzkiego i Centrum Kongresowego.

Fot. nr 71. Zabudowa fragmentu ulicy Barskiej o numerach: 57-61 i 60, która przypomina o wyglądzie tej ulicy na początku XX wieku.

Fot. nr 72.

Fot. nr 73. Początkowy fragment ulicy Twardowskiego. Z dawnej zabudowy pozostał tylko dom pod nr 14.

Fot. nr 74 (74-75). Dwór Batków, dawnych właścicieli sporej części Zakrzówka, z ulicy Twardowskiego 25. A z prawej przylega do niego dawna karczma.

Fot. nr 75. Fasada dworu.

Fot. nr 76. Fragment ulicy Twardowskiego od nr 32.

Fot. nr 77 (77-79). Dom ostatniego wójta wsi Zakrzówek z ulicy Mieszczańskiej 17.

Fot. nr 78.

Fot. nr 79.

Fot. nr 80 (80-81). Zakrzowiecka rogatka z ulicy Twardowskiego 45 we fragmencie dawnej bramy z czasów Twierdzy Kraków.

Fot. nr 81.

Fot. nr 82. Międzywojenny dom z ulicy Bocznej 11. Jeszcze trwa.

Fot. nr 83. Ostatni już relikw podmiejski w końcowym fragmencie ulicy Twardowskiego spod nr 93. A jeszcze trzy lata temu obok, pod nr 91, stała urocza chatka.

Fot. nr 84. Niestety nie udało się uchronić przed zabudową przedpola Skał Twardowskiego pomiędzy ulicami Twardowskiego i św. Jacka. W tle budynek klasztoru Salwatorianów.

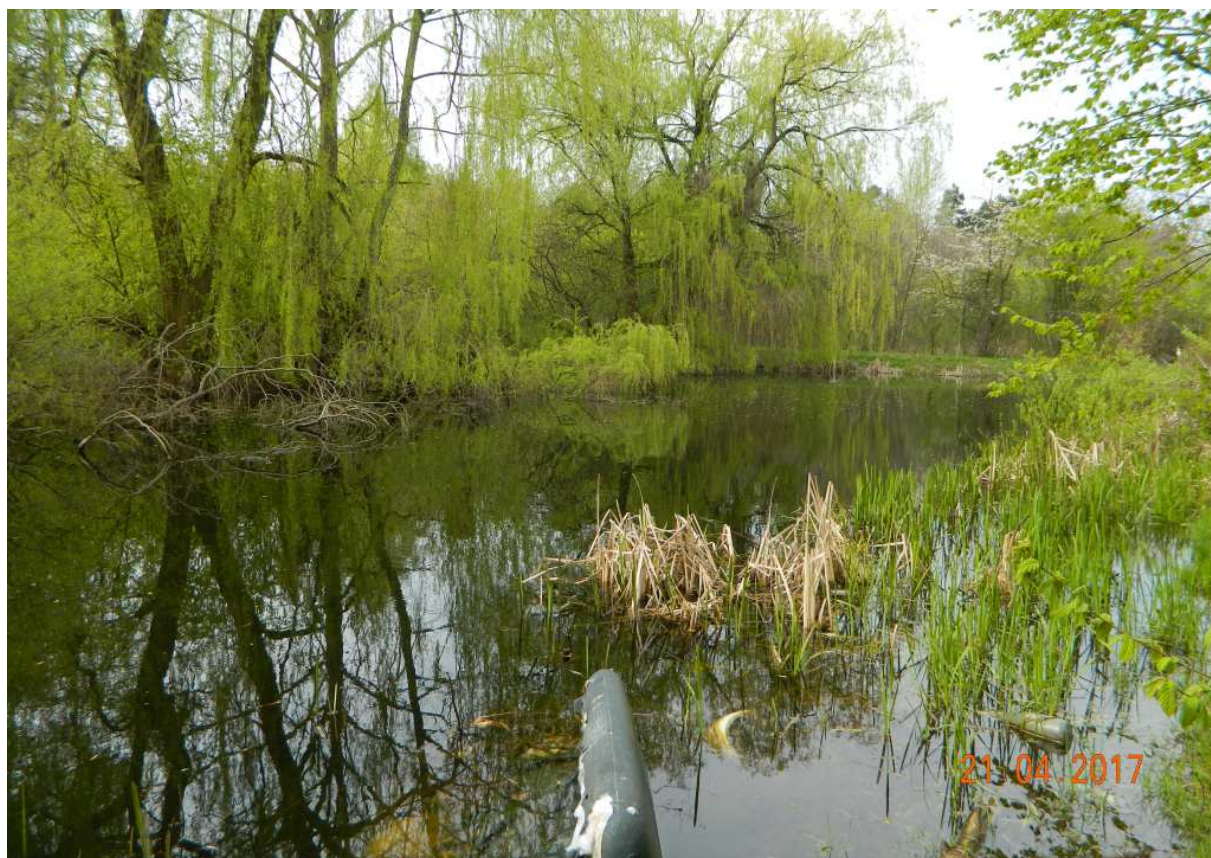
Fot. nr 85. Końcowy fragment ulicy Twardowskiego o nieparzystych numerach, gdzie nie ma już śladów po dawnej zabudowie.

Fot. nr 86 (86-87). Współczesna zabudowa pomiędzy ulicą Zielną (w tle), a końcowym fragmentem ulicy Twardowskiego.

Fot. nr 87. W stronę Zielnej od Salezjańskiej

Fot. nr 88. Staw zakrzowiecki w sąsiedztwie ulicy Salezjańskiej, którego niełatwo dziś dostrzec, bo znikł pośród otaczających go chaszczy.

Fot. nr 89. Nowy plac budowy we fragmencie na styku ulic: Gen. Zielińskiego i Kapelanka.

Fot. nr 90. Fragment przedwojennej zabudowy ulicy ks. Mieczysława Pawlickiego pod 14.

Fot. nr 91 (91-93). Widoki od strony ulicy ks. Pawlickiego na powstały w latach 80-tych zeszłego wieku zespół klasztorny Zmartwychwstańców.

Fot. nr 92.

Fot. nr 93.

Fot. nr 94 (94-95). Zespół klasztorny Zmartwychwstańców w ujęciach od strony ulicy gen. Zielińskiego

Fot. nr 95.

Fot. nr 96. Widok na ogródki działkowe ostatek jeszcze na styku ulic: Gen. Zielińskiego i Zielnej. A tle betonowe zwieńczenie wieży kościoła Zmartwychwstańców, która ma tworzyć kwiat lotosu, ale mnie osobiście kojarzy się z bunkrem z czasów I wojny.

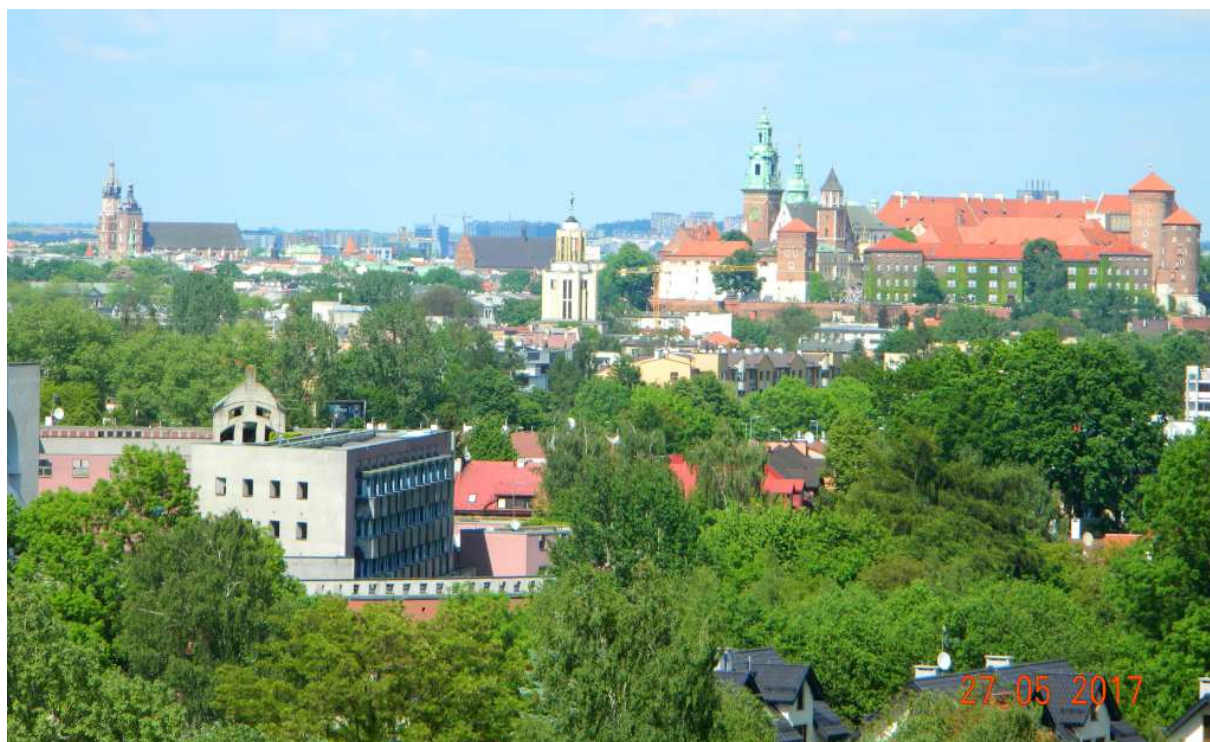
Fot. nr 97. Nowa zabudowa ulicy Gen. Zielińskiego – widok od strony ulicy Zielnej.

Fot. nr 98. Widok na ostały jeszcze fragment szanca IS 29 ½ na przedpolu dawnego kamieniołomu Solvay'a w ujęciu od strony jednostki wojskowej w Pychowicach.

Fot. nr 99 (99-100). Panoramy Krakowa w ujęciach ze Skał Twardowskiego, które szpecą fragmenty zespołu klasztorne Zmartwychwstańców.

Fot. nr 100.

Fot. nr 101. Czyżby ostatnie chwile międzywojennego domu z ulicy św. Jacka 18?
Wzdłuż tej ulicy od dobrych kilkunastu lat rozrasta się już nowa zabudowa.

VIII. Ludwinów

Fot. nr 102. Widok na stary Ludwinów w ujęciu z Mostu Grunwaldzkiego.

Fot. nr 103 (103-104). Dawny Hotel Forum, czyli współczesny baner reklamowy.
Co powstanie w tym miejscu?

Fot. nr 104. Widok dawnego hotelu od strony Osiedla Podwawelskiego.

Fot. nr 105. Nowo wybudowany „szklany dom” na styku ulic: Barskiej i Konopnickiej.

Fot. nr 106. Wycięty sad na przedpolu peryferyjnej kiedyś ulicy Na Ustroniu.

Fot. nr 107 (107-109). Stary ludwinowski sad, pośrodku którego stała ta figura fundacji zduna Karola Morawy, został wycięty, a sam postument przesunięty w nowe miejsce na skraj ulicy Konopnickiej.

Fot. nr 108.

Fot. nr 109. Inskrypcja na cokole kapliczki.

IX. Podgórze

Fot. nr 110 (110-111). Szybko rozrasta się zabudowa mieszkalna niecki dawnego kamieniołomu miejskiego u wylotu ulicy Jerozolimskiej do Wielickiej (nr 57).

Fot. nr 111. Po dawnym kamieniołomu miejskim, w czasie II wojny światowej miejscu katorżniczej pracy więźniów pobliskiego KL Płaszów, pozostał tylko piec do wypalania wapna (na pierwszym planie).

X. Płaszów

Fot. nr 112 (112-113). Rozrasta się zabudowa willowa na styku Koziej i Bagrowej. Niestety terenu tego nie zdążył już objąć ostatnio utworzony Park Bagry Wielkie.

Fot. nr 113. Teren rekreacyjny przy dzikiej plaży od strony ulicy Bagrowej. Oby pomysł utworzenia tu „małej Chorwacji” okazał się tylko kreatywnym pomysłem.

XI. Wola Duchacka

Fot. nr 114. Ruina budynku gospodarczego dawnego folwarku Duchaków przy starym Dworze Bemów – widok od strony ulicy Estońskiej.

Fot. nr 115 (115-117). Stary dwór Bemów z ul. Estońskiej (formalnie Mochnackiego 71).

Fot. nr 116. Widok z drogi dojazdowej do dworu od strony ulicy Estońskiej..

Fot. nr 117. Ruina kolejnego budynku gospodarczego dawnego folwarku Duchaków w sąsiedztwie ulicy Albańskiej.

XII. Prokocim

Fot. nr 118. Sesja zdjęciowa na torach stacji rozrządowej w Prokocimiu.

Fot. nr 119. Zielona otulina zamierającej stacji rozrządowej w Prokocimiu – widok z kładki nad torami kolejowymi w stronę Biechanowa.

Fot. nr 120. Zapomniana stacja rozrządowa na terenie kolejowym przy ulicy Morawiańskiego.

Fot. nr 121. Jeden z ostatnich reliktów podmiejskiej zabudowy Prokocimia z ulicy Morawiańskiego 16.

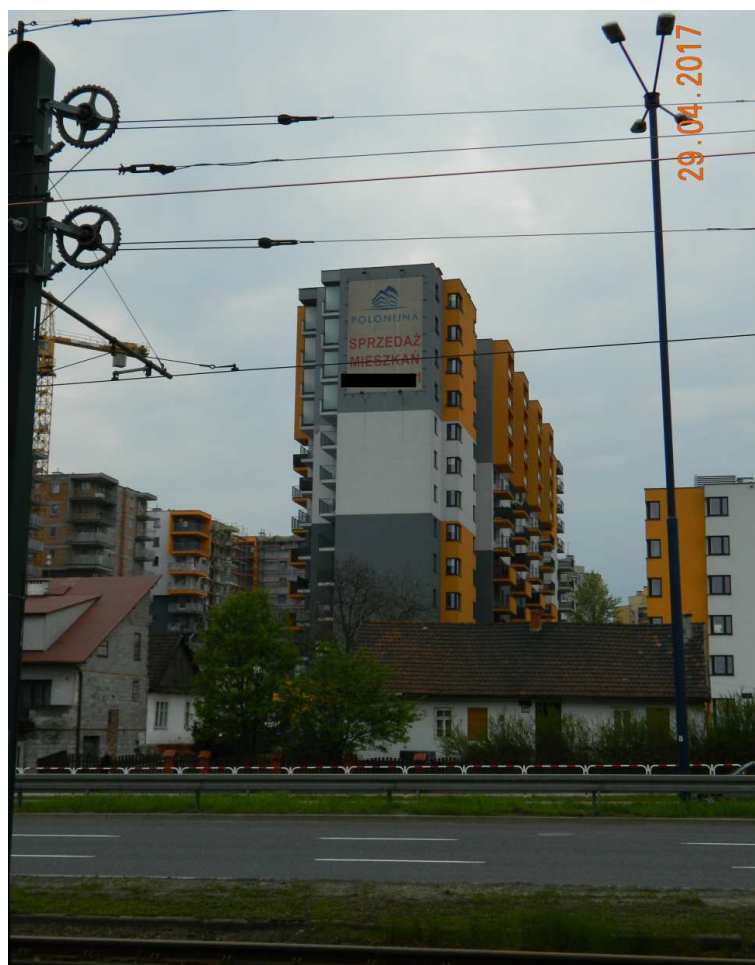
Fot. nr 122. Coraz bardziej zrujnowana modernistyczna willa z ulicy Morawiańskiego 12.

Fot. nr 123 (123-125). Jeden z filarów współczesnej „bramy wielickiej”, który powstał na terenie dawnych zakładów produkujących zabawki przy ulicy Polonijnej, w sąsiedztwie wylotu ulicy Facimiech do ulicy Wielickiej.

Fot. nr 124 (124-125). Blokowisko z ulicy Polonijnej w ujęciu z pętli tramwajowej w starym Prokocimiu. Na pierwszym planie ostatnie relikty dawnej zabudowy ulicy Wielickiej spod nr: 249 i 251.

Fot. nr 125.

Fot. nr 126. Ponad ogródkami działkowymi PKP w stronę kościoła przy ulicy Prostej, który niedawno został uzupełniony o wieżę. Ujęcie z alei dojazdowej do majątku Jerzmanowskich biegnącej w sąsiedztwie pętli tramwajowej.

Fot. nr 127 (127-128). Trwa rozbudowa drugiego filaru „bramy wielickiej” przy pętli tramwajowej w starym Prokocimiu o nowe blokowisko przy ulicy Górników 68-70. Niedawno wybudowany obok moloch posiada numeracje: 50-66.

Fot. nr 128. Niestety, jak wcześniej przypuszczałem, blokowisko z ulicy Górników 68-70 wkroczyło na obszar urokliwej alei dojazdowej do dawnego majątku Jerzmanowskich. Aby ułatwić sobie dostęp do placu budowy inwestor wyciął kilka starych drzew.

Fot. nr 129. Blokowisko z ulicy Górników 50-66, które wlewa się na teren Parku Jerzmanowskich w sąsiedztwie placu zabaw dla dzieci.

XIII. Piaski Wielkie

Fot. nr 130 (130-133). Współczesny plac budowy na terenie dawnych pól z pogranicza Piasków Wielkich i Prokocimia na styku ulic: Mokrej i Obronnej. Oczywiście i tutaj widać efekty obowiązywania Ustawy Szyszki. W tle akademiki UJ z ulicy Badurskiego.

Fot. nr 131.

Fot. nr 132.

Fot. nr 133.

XIV. Rżaka

Fot. nr 134. Samotny do niedawna dom z ulicy Obronnej 23a, stojący na pograniczu Piasków Wielkich i Rżaki, w ujęciu od strony rżackich ugorów.

Fot. nr 135. Splantowany teren pod zabudowę na pograniczu Piasków Wielkich i Rżaki we fragmencie pomiędzy ulicami: Słona Woda i Obronną (w tle), odkąd wkraczają wille.

Fot. nr 136 (136-141). Skutek działania Lex Szyszko na obszarze pomiędzy ulicami: Słona Woda i Obronną (w tle). Kolejny fragment Krakowa został „uwolniony” od zieleni.

Fot. nr 137.

Fot. nr 138.

Fot. nr 139.

Fot. nr 140.

Fot. nr 141.

XVI. Krzyszkowice

Fot. nr 142 (142-143) Zabudowa Chabrowego Wzgórza, gdzie jeszcze 10 lat temu diabeł mówił dobranoc, rozszerza się w kierunku ulicy Modrzewiowej.

Fot. nr 143.

XVI. Grzegórzki

Fot. nr 144 (144-145). Fragment niskiej zabudowy ulicy Grzegorzewskiej o nr: 25-29, pochodzący z końca XIX wieku.

Fot. nr 145.

Fot. nr 146. Podmiejski klimat fragmentu ulicy Chodkiewicza spod 5 (budynek z roku 1928).

Fot. nr 147. Charakterystyczny dla dawnych przedmieść dom z ulicy Chodkiewicza 7, który powstał na początku XX wieku.

Fot. nr 148. Fragment ulicy Pola o nr: 1-3. Parterowy dom spod nr 3 z ok. 1890 roku.

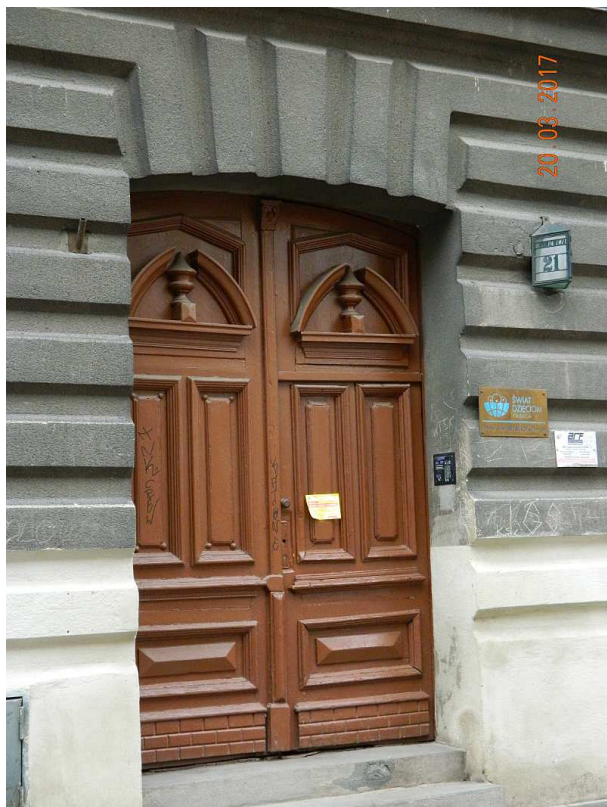
Fot. nr 149. Właśnie powstaje nadbudówka do piętrowego domu z ulicy Chodkiewicza 15, który powstał około 1900 roku

Fot. nr 150. Fragment ulicy Prochowej od nr 3 w górę. Parterowy domek spod nr 3 pochodzi z około 1920 roku.

Fot. nr 151. Typowo podmiejska zabudowa fragmentu ulicy Chodkiewicza o numerach: 19-21, pochodząca z przełomu wieków XIX i XX. I tych domów nie omijają dobudówki.

Fot. nr 152. Eklektyczna oryginał (drzwi bramy wjazdowej) domu pod nr 21.

Fot. nr 153. Willa Bieniarzów z ulicy Daszyńskiego 17, która powstała w roku 1923 wg projektu Józefa Pokutyńskiego.

XVII. Olsza

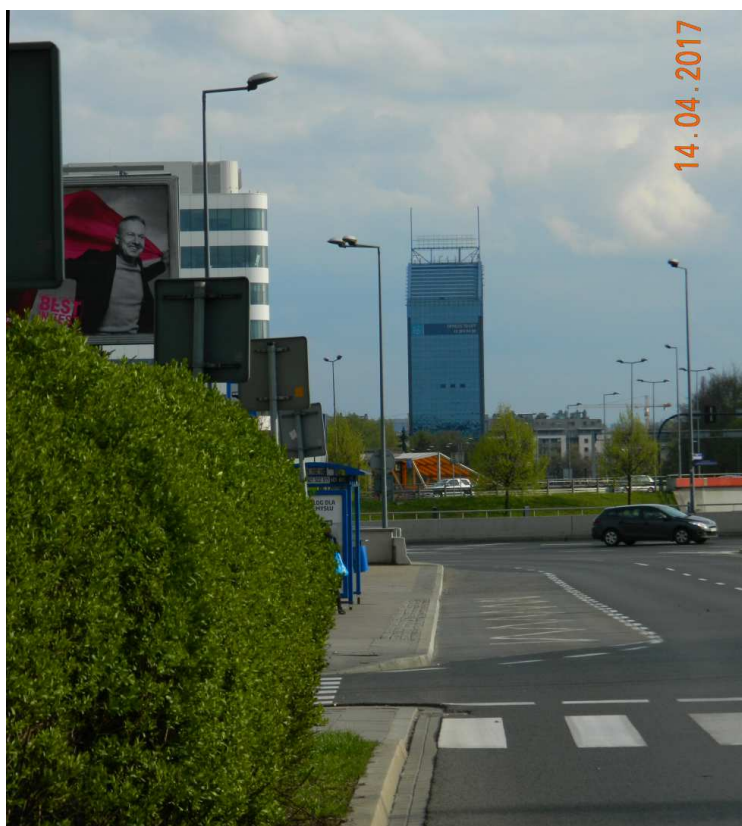
Fot. nr 154 (154-155). Krakowski „szkieletor” na etapie przebudowy –
Tu ujęcie spod ruiny fortu mogińskiego.

Fot. nr 155. Widok z ulicy Beliny-Prażmowskiego.

Fot. nr 155. „Dogęszczana” przestrzeń w okolicy ulicy Przy Sądzie.

Fot. nr 156. Z „błękitkiem” PKO przy Alei Pokoju w tle.

XVIII. Bieńczyce

Fot. nr 158 (158-161). Fragment ulicy Fatimskiej wokół domu spod nr 21.

Fot. nr 159. Podmiejski oryginał spod nr 21, który został wybudowany ok. roku 1930.

Fot. nr 160.

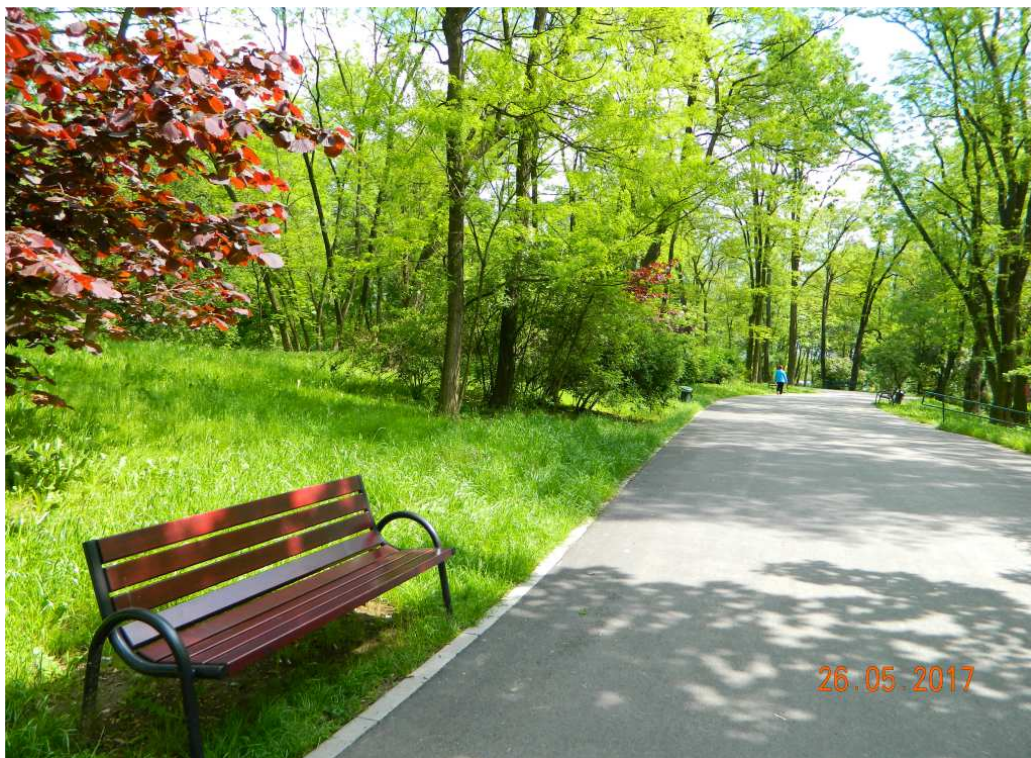

Fot. nr 161. Oryginalna stolarka okienna sprzed około 90 lat.

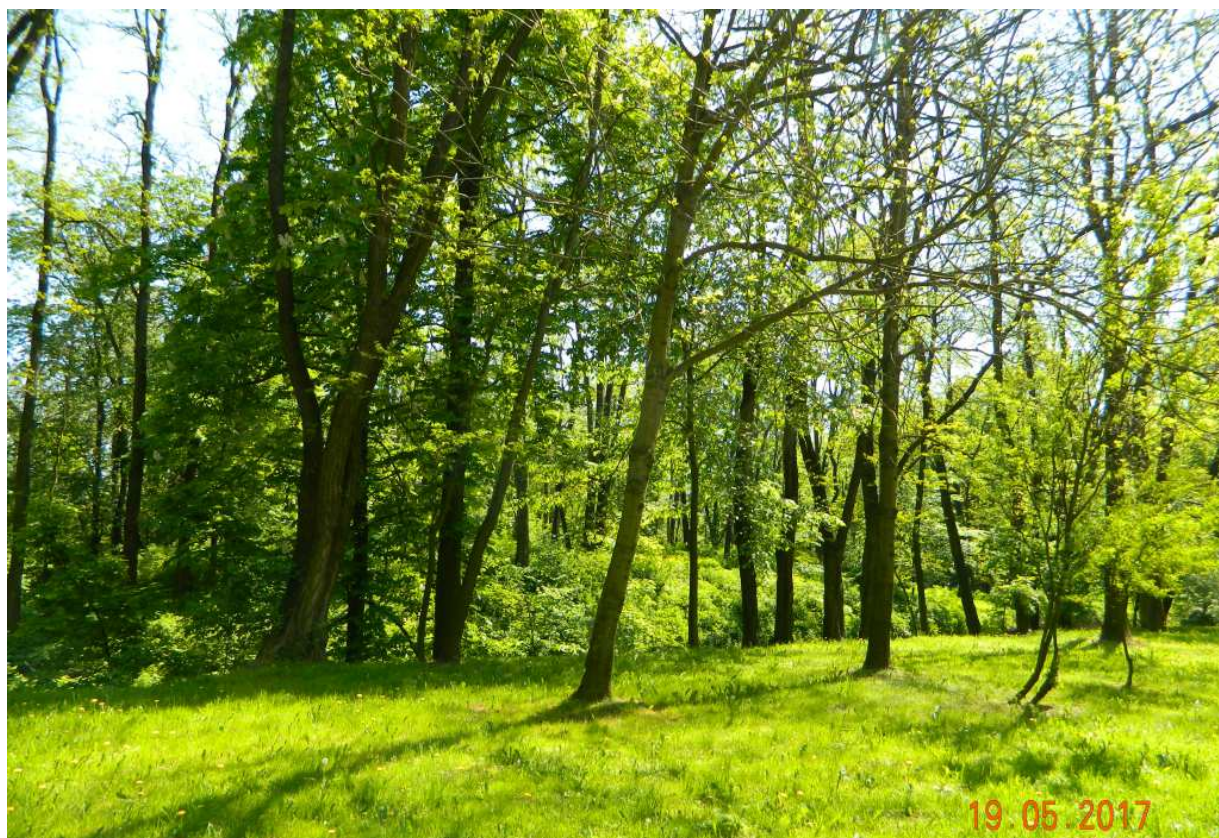
XIX. Batowice

Fot. nr 162 (162-185). Migawki z otoczenia i wnętrza fortu artyleryjskiego nr 48 – „Batowice”, który stanowi wzorcowy wręcz przykład adaptacji zabudowy Twierdzy Kraków na cele parkowe. Niestety wandalę mają tu swoje ulubione miejsce do „bazgrolenia”, wszak obiekt ten, wpisany do rejestru zabytków, praktycznie nie ma żadnej ochrony. Za komentarz niech posłużą zamieszczone poniżej zdjęcia.

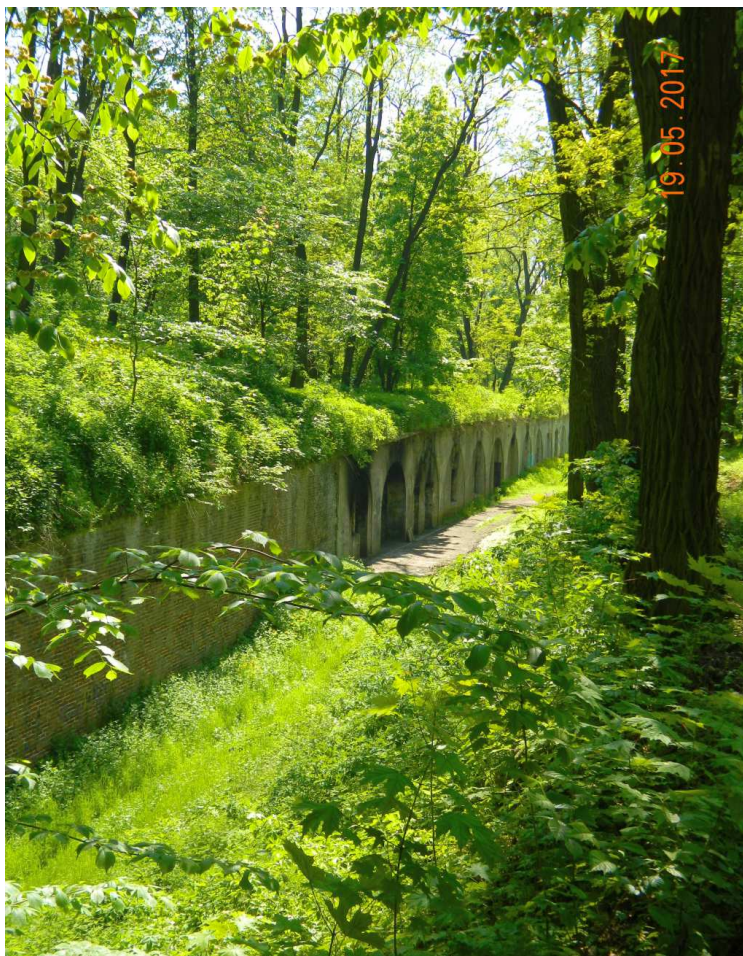
Fot. nr 163. Zaciszna aleja parkowa o obrzeżu fortu.

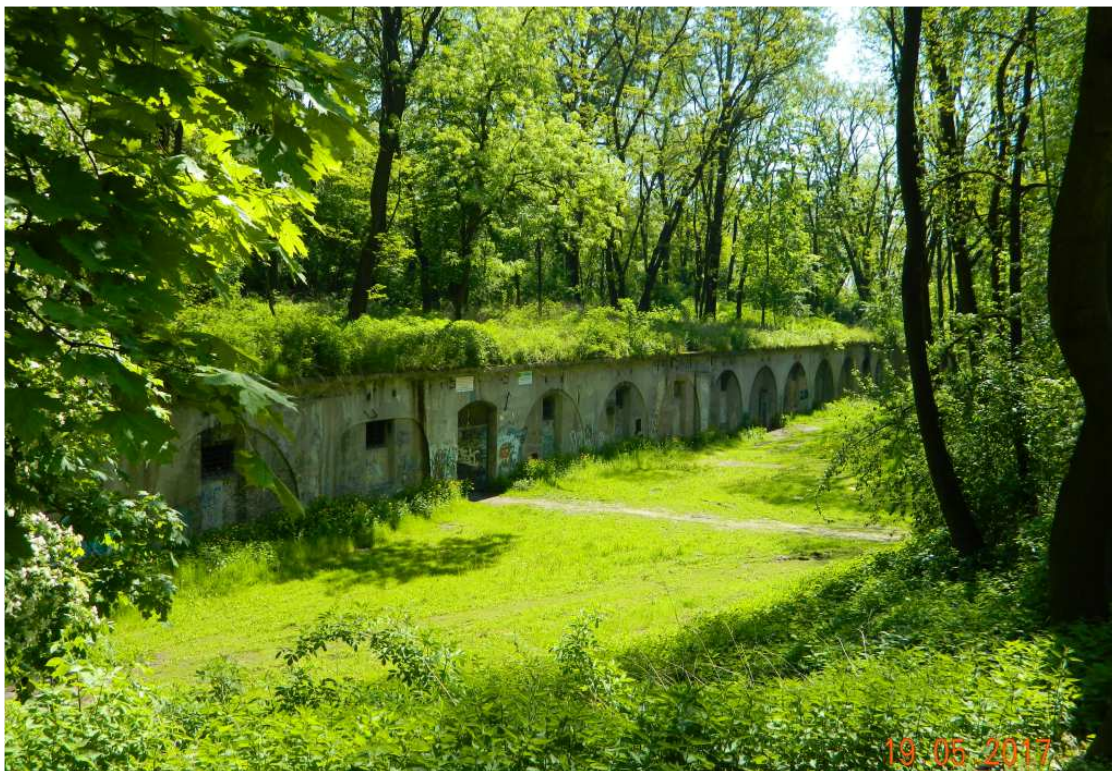
Fot. nr 164. Zielone obrzeże fortu.

Fot. nr 165. Wjazd do wnętrza.

Fot. nr 166 (166-176). Koszary szyjowe i ich wnętrze.

Fot. nr 167.

Fot. nr 168.

Fot. nr 169.

Fot. nr 170.

Fot. nr 171.

Fot. nr 172.

Fot. nr 173.

Fot. nr 174.

Fot. nr 175.

Fot. nr 176.

Fot. nr 177 (177-181). Schron główny i jego wnętrze.

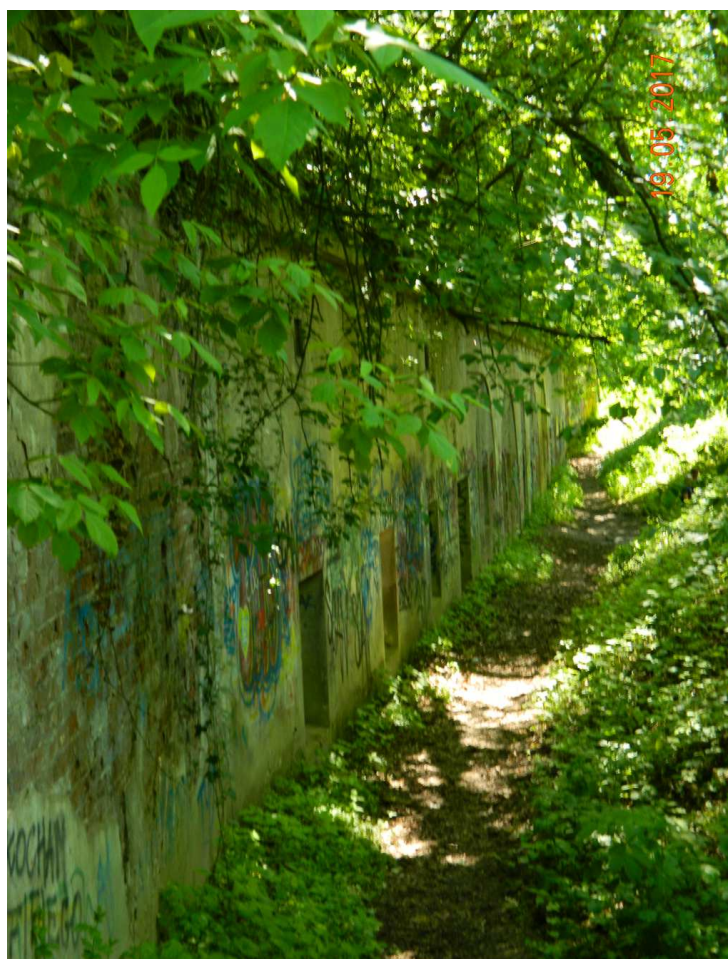
Fot. nr 178. Wejście do schronu.

Fot. nr 179.

Fot. nr 180. Przejście pod schronem głównym – widok w stronę koszar.

Fot. nr 181. Blok koszar głównych.

Fot. nr 182 (182-183). Tunel od strony schronu głównego do kaponiery środkowej.

Fot. nr 183.

Fot. nr 184. Wejście do kaponiery.

Fot. nr 185 (185-187). Kaponie podwójne w fosie fortu.

Fot. nr 186 (186-187). Kaponiera w narożu fosy.

Fot. nr 185.

Załącznik

**Moje opracowania dostępne w zasobach
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.mbc.malopolska.pl
i Europeany www.europeana.eu
oraz artykuły opublikowane na łamach Głosu
Wielickiego www.wielicki.glos24.pl**

LESZEK GRABOWSKI

e-mail: leszek.grabowski@interia.pl

Facebook: <http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

Na wzniesieniu nad dawnym kamieniołomem Libana.
W tle Kopiec Krakusa i Mój Kraków.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.1. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa.
Edycja XVII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73. Edycja VII skorygowana.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.2. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice w fotografii z lat 1987-1992
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska w fotografii z końca XX-go wieku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.3. Albumy o Krakowie

I. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia.
Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwie, Dębiki, Wesoła, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137
4. Część IV. Uzupełnienia. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom, Kazimierz i Podgórze. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70812
5. Część V. Uzupełnienia– krakowski kalejdoskop. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Półwie i Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73718

A.4. Kraków i jego okolice na rodzinnych slajdach z lat 1983-1992.

1. Część I. Lata 1983-1988
www.mbc.malopolska.pl/publication/97893
2. Część II. Kraków - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97894
3. Część III. Okolice Krakowa - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97895

II. Podglądanie starego Krakowa.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85312
2. Część II. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85468
3. Część III. Wawel i jego okolice, Stradom i Kazimierz.
Kwiecień 2009 – sierpień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85469
4. Część IV. Podgórze. Przekrój przez rok 2009.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85470
5. Część V. Podgórze. Sierpień 2010 – czerwiec 2013. Kamieniołom Libana w marcu 2003.
www.mbc.malopolska.pl/publication/87313
6. Część VI. Dawna IV dzielnica Piasek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99083
7. Część VII. Dawna IV dzielnica Piasek (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/99084

III. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębники, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawiorzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębники i Mogiła. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158
7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik.
Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408
8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255
9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256

10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616
11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaszki Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (c.d.), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (c.d.), Krzesławice (c.d.) i Piaszki Wielkie (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajska, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawior, Wola Justowska i Las Wolski, Półwieś Zwierzyniecka, Zwierzyniec oraz Dębiki i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (c.d.) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII. Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik. Mini dodatek – przykłady dawnego budownictwa wiejskiego z terenu Ziemi Krakowskiej i Polski Południowej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaszki Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Łęg, Dębiki, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790
22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Wola Duchacka, Piaszki Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791
23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792

24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962
25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębники i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI. Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV. Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębники, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajska i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308
38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767
39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębники, Zakrzówek, Półwsie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracyjny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868

40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644
41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187
43. Część XLIII. W jesiennej i zimowej scenerii: Woli Duchackiej, Piasków Wielkich i Rząki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71271
44. Część XLIV. W jesiennym i zimowym klimacie Prokocimia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71272
45. Część XLV. Płaszów, Olsza i Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71485
46. Część XLVI. Raz jeszcze Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72226
47. Część XLVII. Wzdłuż tradycyjnego Zakrzówka i wokół Skał Twardowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72227
48. Część XLVIII. Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec i Sikornik, Wola Justowska i Las Wolski, Dębniaki, Zakrzówek, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74740
49. Część XLIX. Podgórze – okolice Bonarki i kamieniołom Libana, teren KL Płaszów na skraju Woli Duchackiej, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Jugowice, Kurdwanów, Kosocice, Rajsko i Barycz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74741
50. Część L. Borek Fałęcki, Kobierzyn, Skotniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75164
51. Część LI. Stary Płaszów i Bagry, Prokocim, Bieżanów, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75857
52. Część LII. Zakrzówek i Skały Twardowskiego, Wola Duchacka, teren dawnego KL Płaszów i jego obrzeże, Podgórze – Kopiec Krakusa, Mały Płaszów i Rybitwy, Bieżanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75587
53. Część LIII. Krakowski kalejdoskop: Zakrzówek, Borek Fałęcki, Łagiewniki, Kurdwanów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77977
54. Część LIV. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś i Zwierzyniec
www.mbc.malopolska.pl/publication/79758
55. Część LV. Zakrzówek, Ludwinów, Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/79759
56. Część LVI. Krowodrza, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/87312

57. Część LVII. Krzesławice, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów
www.mbc.malopolska.pl/publication/88010
58. Część LVIII. Łagiewniki, Płaszów, (Przedmieście) Warszawskie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88763
59. Część LIX. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/88764
60. Część LX. Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy Świat (Kossakówka), Dębniaki, Zakrzówek, Bodzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89855
61. Część LXI. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89856
62. Część LXII. Mogiła, Rakowice, Grzegórzki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90406
63. Część LXIII. Przegorzały, Podgórze, Kosocice, Rajsko i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90405
64. Część LXIV. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92610
65. Część LXV. Łobzów, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Nowy Świat, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92611
66. Część LXVI. Krakowski kalejdoskop: Olsza, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn i Borek Fałęcki, Kostrze, Tyniec, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94618
67. Część LXVII. Zachodnie i południowe rubieże Krakowa. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały, Bielany i ich obrzeże, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Borek Fałęcki i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/95591
68. Część LXVIII. Warszawskie (Przedmieście), Olsza, Piasek, Czarna Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96206
69. Część LXIX. Dębniaki, Zakrzówek, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kosocice, Rajsko, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97749
70. Część LXX. Piasek, Czarna Wieś i Półwie Zwierzynieckie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97750
71. Część LXXI. Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały i Bielany. Dodatkowo - wizyta u „Hansa”, rzeźbiarza, na Zwierzyńcu.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97751

IV. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255
4. Część IV. Zima 2011/2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/71731
5. Część V. Wiosna 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/74742
6. Część VI. Lato 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76541
7. Część VII. Jesień 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78459
8. Część VIII. Ostatnia zima rząckiego uroczyska, czyli przykład symbiozy człowieka i przyrody po krakowsku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78947
9. Część IX. Zima 2012/13. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rajsko, Prokocim i Płaszów (Bagry).
www.mbc.malopolska.pl/publication/80638
10. Część X. Przedwiośnie 2013. Edycja II. Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórze, Wola Duchacka, Borek Fałęcki, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/82506
11. Część XI. Wiosna 2013. Rondo Mogiłskie, wokół Wisły, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Zakrzówek – Skały Twardowskiego, Podgórze– Kopiec Krakusa, Las Bonarka, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, rząckie ugory, Rajsko, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/85310
12. Część XII. Lato 2013. Kopiec Piłsudskiego, Las Wolski, podnóże Kopca Kościuszki, Skały Twardowskiego, dębnicki brzeg Wisły, Krzesławice, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów i Park Duchacki), Piaski Wielkie, rząckie ugory, Kosocice, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/87314
13. Część XIII. Jesień 2013. Rondo Mogiłskie, Las Wolski i Wola Justowska, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Nowy Świat (Kossakówka), Dębniki, Zakrzówek (okolice Ronda Grunwaldzkiego; Krakowski Fiord), Pychowice, Kostrze i Bodzów, Podgórze (Wzgórze Lasoty; Kopiec Krakusa).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89214

14. Część XIV. Jesień 2013 c.d. Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów; Park Duchacki i jego okolice), Prokocim, Płaszów – Bagry, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko, Kosocice, Krzyszkowice – Chabrowe Wzgórze. Dodatek– Migawki z Cmentarza Rakowickiego (2009-2013)
www.mbc.malopolska.pl/publication/89215
15. Część XV. Zima i przedwiośnie 2013-2014. Planty, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Dębники, Zakrzówek, Pychowice, Krowodrza, Grzegórzki, Rakowice – Czyżyny i Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90758
16. Część XVI. Zima i przedwiośnie 2013-2014 c.d. Podgórze (Zabłocie i Kopiec Krakusa), Płaszów (Bagry), Wola Duchacka (KL Płaszów i Park Duchacki), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice. Dodatek – Migawki z Cmentarza Rakowickiego (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/90759
17. Część XVII. Wiosna 2014. Wawel, Kossakówka, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska – Las Wolski Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Dębники, Zakrzówek, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92612
18. Część XVIII. Wiosna 2014 c.d. Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92613
19. Część XIX. Lato 2014. Śródmieście - Planty, Piasek, Czarna Wieś, Kazimierz, Zakrzówek, Pychowice, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94204
20. Część XX. Lato 2014 c.d. Podgórze, Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Wieliczka. Migawki z Cmentarza Rakowickiego i jego okolic.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94205
21. Część XXI. Lato 2014 c.d. Wisła i jej sąsiedztwo, Rudawa i jej okolice, Wola Justowska (Las Wolski), Pychowice i Kobierzyn, Kostrze i Bodzów, Tyniec, Piekary, Płaszów (Bagry), Rząka, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94326
22. Część XXII. Jesień 2014. Wzdłuż Wisły, Kossakówka, Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska, obrzeżem Lasu Wolskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96156
23. Część XXIII. Jesień 2014 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96168
24. Część XXIV. Jesień 2014 c.d. Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki i Łagiewniki, Wieliczka, Puszcza Niepołomska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96171

25. Część XXV. Przedzimie 2014. Wola Justowska, Zwierzyniec(Sikornik), Półwsie Zwierzynieckie(Błonia), Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kurdwanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96186
26. Część XXVI. Zima 2014/2015. Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Dębники, Zakrzówek (Skały Twardowskiego), Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka (dawny KL Płaszów i Park Duchacki), Płaszów (Bagry) Prokocim, Rząka, Kosocice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96191
27. Część XXVII. Przedwiośnie 2015. Śródmieście, Piasek, wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec wzdłuż Wisły, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Aleksandrowice, Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96197
28. Część XXVIII. Wiosna 2015. Zabytkowe Śródmieście, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska i Las Wolski, Wzdłuż Wisły, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96211
29. Część XXIX. Wiosna 2015(c.d.) Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96215
30. Część XXX. Lato 2015 Śródmieście, Wesoła, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97188
31. Część XXXI. Jesień 2015. Śródmieście i Wawel, Kleparz, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Bielany, Kryspinów i Olszanica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97189
32. Część XXXII. Jesień 2015 (c.d.). Zakrzówek, Pychowice i okolica, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Krzyszkowice, Wieliczka..
www.mbc.malopolska.pl/publication/97190
33. Część XXXIII. Przedzimie i zima 2015/2016. Zabytkowe Śródmieście, Kleparz, Piasek, Stradom i Kazimierz, Czarna Wieś, Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Dębники, Zakrzówek, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98196
34. Część XXXIV. Przedzimie i zima 2015/2016. c.d. Podgórze (kamieniołom Libana), Wola Duchacka (Park Duchacki i KL Płaszów), Bagry i stary Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice, Rajsko, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98197

35. Część XXXV. Wiosna 2016. Zabytkowe Śródmieście, Wesola, Stradom, Wzdłuż Wisły od Ludwinowa do Dębniak, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Bielany, Cmentarz Rakowicki, Czyżyny.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98198
36. Część XXXVI. Wiosna 2016 (c.d.) Podgórze, Na styku Ludwinowa i Zakrzówka, Dębniak, Pychowice, Łagiewniki, Wola Duchacka, Płaszowskie Bagry, Prokocim, Rząka, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka, Kłaj, Marszowice, Wola Zręczyska, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98199
37. Część XXXVII. Lato 2016. Piasek, Kazimierz, Zwierzyniec, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki.
38. Część XXXVIII. Jesień 2016. Planty, Wesola, Piasek, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Kryspinów, Olszanica, Cmentarz Rakowicki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99085
39. Część XXXIX. Jesień 2016 (c.d.). Dębniak, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99086
40. Część XL. Zima 2016/2017. Śródmieście, Piasek, Wesola, Zwierzyniec, Wola Justowska, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki, Olsza, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99087

V. Drzwi krakowskich kamienic czynszowych i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesola, Dębniak i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (c.d.), Piasek (c.d.), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430
4. Część IV. Śródmieście (c.d.), Kleparz, Wesola (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/71803
5. Część V. Śródmieście, Piasek, Kleparz i Wesola – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72474
6. Część VI. Wesola, Stradom i Kazimierz (c.d.) oraz podmiejska Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/730887
7. Część VII. Piasek, Wesola, Kazimierz i Podgórze – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73088
8. Część VIII. Piasek – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73717

VI. Detale krakowskich czynszówek i domów. Wybrane drzwi i portale, klamki, okna i obramienia, witraże i figury naścienne.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88307
2. Część II. Kleparz, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88308
3. Część III. Kalejdoskop krakowski i Kraków podmiejski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89316
4. Część IV. Śródmieście, Wesoła, Kleparz, Piasek, Stradom, Podgórze, podmiejska Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90757
5. Część V. Śródmieście, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Podgórze. Podmiejski Kraków: Zakrzówek i Wola Duchacka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94203
6. Część VI. Uzupełnienia: Śródmieście, Kleparz, Piasek i Podgórze. Podmiejski Kraków: Krowodrza, Nowa Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów i Tyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96164

VII. Krakowskie i podkrakowskie jeziora, stawy, rozlewiska i mokradła

1. Część I.
Dawna plaża pod Wawelem, Planty, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Błonia, Zwierzyniec, Mydlniki i Kryspinów, Zakrzówek, Ludwinów, pogranicze Pychowic i Bodzowa, pychowickie łąki, Przegorzały i Bielany, posolvay'owskie stawy w Borku Fałęckim, okolice Bonarki, kamieniołom Libana, teren KL Płaszów, Bagry, nabrzeże Wisły w Rybitwach i Płaszowie, Dąbie, łąki mogiłskie, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74564
2. Część II.
Parki: w Nowym i Starym Prokocimiu, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Rajsko, Kosocice, Barycz i Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74567

VIII. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie serwisu społecznościowego Facebook:

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.1. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa. Edycja XIV.
www.mbc.malopolska.pl/publication/8610
2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa. Edycja VI
uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/10372
3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków
z Podolan i okolic Gdowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14677
4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków”, Augustynków – „Frysiów”
i Mrozowskich z Bilczyc koło Gdowa. Edycja VIII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.2 Albumy o Ziemi Gdowskiej

I. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Gdów, Bilczyce, Liplasa, Podolany, Wola Zręczycka, Jaroszkówka, Lipnica Murowana. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II. Gdów, Przebieczany, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec, Klęczana, Wola Zręczycka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Bilczyce, Gdów, Grzybowa, Zręczyce, Wola Zręczycka, Klęczana, Łapanów, Szlak Papieski -
odcinek od Klęczany do Łapanowa. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce.
Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplasa, Niegowić, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec,
Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice,
Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice,
Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56953
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek
od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646

10. Część X. Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319
11. Część XI. Jawczyce, Liplas, Gdów, Wola Zręczycka, Kobylec; wybrane archiwalia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77982
12. Część XII. Gdów, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec; kilka wyburzonych już chałup z Gdowa, Marszowic i Kobylca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85467
13. Część XIII. Rekonesans po Gdowie a.d. 2015, Bilczyce, Jawczyce, Podolany, Wola Zręczycka, Marszowice. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94401
14. Część XIV. Muzeum Dwór Feillów w Woli Zręczyckiej koło Gdowa, jego historia, otoczenie i okolica. Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98706

II. Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki Ziemi Krakowskiej

1. Część I. Gdów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94399
2. Część II. Bilczyce, Jawczyce, Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94400

C. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

C.1. Albumy o Ziemi Krakowskiej

I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wieliczka, Czarnochowice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochowice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszkówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanowa do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (c.d.). Dobczyce i Kornatka. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Edycja II.
Puszcza Niepołomicka i jej okolice, Brzesko Nowe, Pleszów, Kościelniki i Górka Kościelnicza, Zielonki, Korzkiew i ich okolice, Rudawa i jej okolice, Wola Zręczycka i Zagórzany, wokół Dobczyc i Podchybie koło Lanckorony. Dodatek – Podkarpacie, okolice Rzeszowa: Świlcza, Mrowla i Bratkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Bochnia, Łapczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561
10. Część X. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387
11. Część XI. Bochnia i jej okolice (c.d.). Bochnia i Łapczyca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70813
12. Część XII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Rekonesans wokół wzgórza Pod Baranem.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71484

13. Część XIII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Migawki z Wieliczki. Jeszcze jeden spacer po dawnych Krzyszkowicach.
www.mbc.malopolska.pl/publication/724743
14. Część XIV. Wieliczka i jej okolice c.d. Galicyjskiej Wieliczki ciąg dalszy, Wzgórze Kaim. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76407
15. Część XV. Migawki z trasy: Staniątka, Niepołomice, Wola Batorska, Uście Solne, Szczurowa, Żabno, Ujście Jezuickie, Opatowiec, Gręboszów. Cmentarze wojenne i pomniki z okresu I-ej wojny światowej (c.d.): Wola Batorska - Sitowiec, Biskupice Radłowskie, Otfinów, Ujście Jezuickie, Gręboszów. Okolice Brzeska i Tarnowa – uzupełnienia. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77197
16. Część XVI. Wieliczka (c.d.) i kalejdoskop podkrakowski. Wielickich widoków ciąg dalszy, Krzyszkowice, Bilczyce, Staniątka, Niepołomice, Podłęże, Zakrzów, Świątniki Górne, Kryspinów, Aleksandrowice i Kleszczów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/96911

D. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic.

1. Część I. Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III. Ziemia Krakowska. Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259
4. Część IV. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74586
5. Część V. Ziemia Krakowska cd.
Wieliczka i jej okolice, Trąbki, Łazany, Gdów i jego okolice, Szlak Papieski: Niegowić – Marszowice – Klęczana - Kobylec - Łapanów, Łapanów i jego okolice, Niepołomice i ich okolice, Dołęga koło Szczurowej, Kościelniki, Bochnia i jej okolice, Dębno Tarnowskie, Żabno i jego okolice, Wola Pogórska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77198

E. Artykuły w Głosie Wielickim www.wielicki.glos24.pl

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” - w setną rocznicę
jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 2”.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). „Wspomnienie Marcina Ciężarka”.
15. Nr 2 (luty 2011). „Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej”.
16. Nr 3 (marzec 2012). „Moja Babcia Bogdzina”.
17. Nr 9 (wrzesień 2012). „Z dziejów dworu w Bilczycach”.

Artykuł z Wiadomości (10.2011) www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”

Dziennik Polski (19-20.01.2013)

O mnie. Paulina Polak. „Fotografuje taki Kraków, który powoli przechodzi
do przeszłości”.

Gazeta Gdowianin

Artykuły i notki na temat Ziemi Gdowskiej, publikowane na internetowej
stronie w/w gazety – www.gazetagdowianin.pl

Krowoderska.pl

Wywiad ze mną Andrzeja Śledzia: „Coś było piękne powinno trwać”, z dnia 14.01.2016 – www.krowoderska.pl
krowoderska.pl/cos-co-bylo-piekne-powinno-trwac/